

Bemesting van fabrieksaardappelen

(SLOT)

(door Ir. J. Prummel)

KALI

Een tekort aan kali kan ernstige opbrengstvermindering geven, maar een teveel is ook nadelig. Op kali-arme gronden nemen de knolopbrengst en de zetmeelopbrengst (uitbetalingsgewicht) beide toe met stijgende hoeveelheden kali. Voert men de bemesting echter te hoog op, dan begint eerst het zetmeelgehalte (onderwatergewicht) te dalen en tenslotte ook de zetmeelopbrengst. Het hoogste uitbetalingsgewicht ligt meestal bij een gift, waarbij de knolopbrengst de hoogste waarde nog niet heeft bereikt en het onderwatergewicht reeds over de hoogste waarde heen is.

Bij de toe te dienen bemesting moet rekening worden gehouden met de kalitoestand van de grond. Op kaliarme gronden moet meer kali gegeven worden dan op een rijkere grond, waar de schadelijke werking van te veel kali eerder optreedt. Omdat een tekort schadelijker is dan een teveel is het advies voor fabrieksaardappelen enkele jaren geleden verhoogd met ca. 50 kg K₂O per ha om de kans op te vroeg afsterven door kaligebrek te voorkomen. Het is dan raadzaam een kleine overmaat te geven. Op deze wijze is het advies veiliger gesteld.

Voor het hoogste uitbetalingsgewicht mag de kalitoestand van de grond niet te hoog zijn. De toestand wordt voor fabrieksaardappelen voldoende geacht bij een K-getal van 10 à 12. Voor fabrieksaardappelen wordt dan 150 kg K₂O per ha geadviseerd. Dit is minder dan de onttrekking (250 kg K₂O, waardoor de kalitoestand van de grond zou dalen. Om dit te voorkomen worden de andere gewassen in de tussenliggende jaren ruim met kali bemest. Ter compensatie worden granen bij een K-getal 12 en lager daarom even zwaar bemest als de fabrieksaardappelen. Suikerbieten

krijgen bovendien 50 kg K₂O per ha meer dan fabrieksaardappelen.

Uit het verloop van de kalitoestand blijkt dat er nog onvoldoende kali wordt gegeven om de kalitoestand van de grond op peil te houden. Ca. 40% van de percelen op zand- en dalgrond blijkt n.l. een zeer lage en lage kalitoestand te bezitten. Gedeeltelijk kan dit een gevolg zijn van dieper ploegen en monsternamen vóór aardappelen na de verbouw van veel kali onttrekkende bieten, maar het wijst er ook op dat gerekend over het gehele bouwplan te krap wordt bemest (te lage bemesting aan granen en onvoldoende compensatie bij verbouw van bieten). Men loopt dan meer risico van opbrengstvermindering omdat de kalivoorziening onvoldoende veilig wordt gesteld. Om een te sterke uitputting van de grond te voorkomen, zal meer dan in de praktijk waarschijnlijk gebeurt vooral de bemesting aan granen verzwaard moeten worden, omdat meer kali aan bieten ook leidt tot een grotere kaliopname (luxe consumptie). Over het tijdstip van bemonstering in het bouwplan vóór aardappelen kan nog worden opgemerkt, dat de monsternamen na granen de voorkeur verdient, omdat dit een betrouwbaar-

er beeld geeft dan een bemonstering na bieten.

Het gebruik van een chloorhoudende kalimeststof komt bij fabrieksaardappelen als chloorgevoelig gewas alleen in aanmerking bij een vroegtijdige toediening in de herfst. Het schadelijke chloor zal dan met de neerslag in de herfst en winter uitspoelen. Bij late toediening treedt chloorschade op waardoor het onderwatergewicht en de knolopbrengst nadelig worden beïnvloed. Naarmate later is bemest zal minder chloor zijn uitgespoeld en is de daling van het onderwatergewicht groter. Per maand later toedienen daalt het onderwatergewicht op zand- en dalgrond gemiddeld met ca. 4 g, de knolopbrengst met ca. 1/4 ton en het uitbetalingsgewicht met ca. 1/4 ton per ha. Men voorkomt de daling van het onderwatergewicht in belangrijke mate door de kali in het voorjaar als patentkali toe te dienen, waardoor op niet al te magnesiumarme gronden tevens in de behoefte aan magnesium wordt voorzien. Bij voorjaarsbemesting worden de verliezen aan kali door uitspoeling bovendien tot een minimum beperkt. Een voordeel van de bemesting met patentkali is nog, dat de uitslag van het grondonderzoek kan worden afgewacht.

Een aanvullende bemesting kan tot half juli nog een redelijke kans op herstel geven bij optreden van kaligebrek als in het voorjaar te weinig is gegeven of bij geringe opname na langdurige droogte (in droge jaren is de behoefte aan kali groter dan in natte jaren). Meestal zal een overbemesting van 50 kg K₂O per ha voldoende zijn, bij ernstig gebrek zal 100 à 150 kg K₂O no-

dig zijn. De overbemesting kan in vaste vorm aan de grond of als bespuiting op het blad worden gegeven. Een bezwaar van bespuiting is dat de behandeling enkele keren moet worden herhaald, omdat betrekkelijk lage concentraties moeten worden gebruikt om bladverbranding te voorkomen (sulfaathoudende meststoffen 7 ton ten hoogste 10%, chloorhoudende 3 à 4% oplossingen).

MAGNESIUM

Lage magnesiumtoestanden komen op zand- en dalgrond in het noorden van ons land vrijwel niet voor. Kalibemesting versterkt weliswaar het magnesiumgebrek en daarmee de behoefte aan magnesium, maar dit treedt alleen op bij een lage magnesiumtoestand van de grond. In het betrokken gebied speelt dit probleem dan ook nauwelijks een rol. Voor gronden met minder dan 8‰ is als onderhoudsbemesting om de toestand op peil te houden 50 kg MgO per ha nodig, bij meer dan 8‰ humus is 25 kg MgO voldoende. Door bemesting met magnesiumhoudende patentkali aan aardappelen kan dan ook vrijwel in de behoefte aan magnesium worden voorzien. Magnesiumhoudende kalkmeststoffen voeren ook nog magnesium aan. Een tekort kan eventueel aangevuld worden door bemesting met kieseriet.

Landbouwcourant

Redactie en administratie:
Landbouwhuis, Postbus 3,
Veendam, tel. 05987-15939

Belangrijk voor intensieve veehouderij

AANMELDINGSdatum sluit 1 DECEMBER 1977

Met nadruk wordt erop gewezen, dat intensieve veehouderijen, die reeds op last van de gemeente moesten worden gesloten, maar ook die bedrijven, die moeilijkheden vrezen bij het verkrijgen van een hinderwetvergunning, er goed aan doen zich vóór 1 december (uiterlijke datum) aan te melden in het kader van de zogenaamde tijdelijke beëindigingsregeling intensieve veehouderijen. De mogelijkheden tot aanmelding voor deze regeling sluit per 1 december a.s.

Het aanmelden voor deze beëindigingsregeling betekent nadrukkelijk niet, dat men daarmee te kennen geeft het bedrijf te willen beëindigen. Het betekent uitsluitend, dat men door aanmelding voor deze regeling de garantie krijgt voor een goede begeleiding ook van de zijde van het ministerie van Landbouw,

van een eventueel in te dienen of reeds ingediende aanvraag voor een hinderwetvergunning. De bedoeling is zéér nadrukkelijk, dat in alle gevallen eerst wordt bezien welke mogelijkheden er zijn het bedrijf als-

nog aan een hinderwetvergunning te helpen en tevens welke mogelijkheden andere regelingen, zoals een tijdelijke vergunning of bedrijfsverplaatsing, bieden.

Het al dan niet aanvragen van een hinderwetvergunning blijft ter beoordeling van betrokkene. Eerst nadat door hem een aanvraag voor een hinderwetvergunning is ingediend, komt de aanmelding voor deze regeling in behandeling.

Aanmelding op tijd, dus voor 1 december a.s., garandeert, dat in het geval dat een hinderwetvergunning onverhoopt alsnog zou moeten worden geweigerd, uw rechten op de beëindigingsvergoeding tijdig zeker

zijn gesteld. Dit geldt ook voor de in de regeling voorziene beëindigingsvergoeding voor werknemers op deze bedrijven, mits de ondernemer zich tijdig heeft aangemeld.

Indien u tot na 1 december wacht met aanmelding verspeelt u dat recht op vergoeding. Aanmelding verplicht tot niets. U kunt, als u dat wilt, deze aanvraag altijd weer in-trekken.

Inlichtingen over de regeling en de beoogde begeleiding kunt u verkrijgen bij de sociaal-economische voorlichters van de V.B.B. (05987-15939).

De aanvraagformulieren kunt u verkrijgen bij de districtsbureauhouders.

Melkveestapel nadert niveau van vorig jaar

Rundvee

De totale rundveestapel is toegenomen van 4.662.000 op 1 september 1976 tot 4.754.000 op 1 september 1977 (+2%). De melkveestapel was op 1 september 1977 nog maar 16.000 stuks (bijna 1%) kleiner dan vorig jaar. Dit blijkt uit de betref-

fende C.B.S.-steekproef per 1 september 1977. Het aantal stuks gedekte jongvee was 1 september 1977 6% groter dan vorig jaar (695 resp. 658.000 stuks). De groep „ander rundvee bestemd voor de fokkerij” was op 1 september 1977 36.000 stuks kleiner dan op 1 september 1976 (-3%).

Deze vermindering blijkt vrijwel geheel voor rekening te komen van het fokvee, jonger dan 1 jaar.

Het aantal stuks mestvee nam toe met 107.000 stuks tot 721.000 (+17%).

Varkens

De uitkomsten met betrekking tot varkens per 1 september 1977 geven aan dat er in vergelijking met vorig jaar rond 1 miljoen meer zouden zijn. Doordat de cijfers met betrekking tot de groepen „overige biggen en jonge varkens tot 50 kg” en „mestvarkens 50 kg en zwaarder” over 1976 en 1977 niet geheel vergelijkbaar zijn, kan van deze groepen de toeneming niet worden vastgesteld. Deze zal echter hooguit 10% hebben bedragen zodat de toeneming van de totale varkensstapel in feite ongeveer 700.000 was.

Het aantal gedekte zeugen nam toe van 542.000 op 1 september 1976 tot 598.000 op 1 september 1977 (+10%).

Ook het totaal van de andere categorieën fokvarkens laten een toeneming zien van rond 10%.

Leghennen

Het aantal hennen aan de leg nam toe van 21,4 mln op 1 september 1976 tot 24,7 mln op 1 september 1977 (+15%).

Ir. HOGERKAMP naar Directie Akkerbouw

Met ingang van 1 januari 1978 is de heer Ir. D. Hoogerkamp - thans Consulnt Boerderijbouw en -Inrichting in algemene dienst te Wageningen - benoemd tot adjunct-directeur van de Directie Akkerbouw en Tuinbouw van het Ministerie van Landbouw en Visserij te 's Gravenhage.

De heer Hoogerkamp is geboren en getogen in de gemeente Veendam. Hij is op het veenkoloniaal akkerbouwbedrijf van zijn vader opgegroeid en is mede via zijn vorige functies goed met de veenkoloniale landbouw op de hoogte.

Wij feliciteren de heer Hoogerkamp van harte met zijn benoeming.

AANVRAGEN SUBSIDIE MENGWOELN NOG MOGELIJK!

Op 30 november a.s. of zoveel eerder als het geld op is, sluit de termijn waarbinnen het mogelijk is om in het kader van de PCW-regeling voor profielverbetering aan te vragen om subsidie voor het mengwoelen. Voor deze regeling is f 5 miljoen beschikbaar. De subsidie bedraagt 30% van de door de Cultuurtechnische Dienst goedgekeurde kosten met een maximum van f 4500,—. U heeft 2 jaar de tijd om de werkzaamheden uit te voeren! Aanvragen dienen te geschieden bij de District Bureau Houders op speciale, aldaar verkrijgbare formulieren. Haast UI

Consulentschap Akkerbouw, Emmen